

[Ib Nørlund.]

en meget kort tid, sådan som det tidligere skete i Sverige, hvilket også tilhængere af atomkraften dér beklager, og som tilfældet er i EFs planer, som Danmark bør afvise.

Den bør endvidere sikre en gavnlig udvikling af produktionserfaringen på dette nye område, som også kan blive til nytte under denne tekniks hastige videreudvikling. Jeg tror, at her ligger der et moment, som sjældent bliver tilstrækkeligt beagtet i diskussionerne. Den må endvidere sikre, at dansk atomenergiproduktion ikke ligesom olien gøres ensidigt afhængig af den kapitalistiske verdens monopoler.

Hr. Sigsgaard bør erindre, at for øjeblikket er der åbenbart ifølge OOAs skrifter også blandt visse kapitalistiske monopoler en tendens til at gå væk fra atomkraften. Det, som en dansk politik også må have evne til, er at udbygge samarbejdet med den socialistiske verden. For det er jo ikke rigtigt, når hr. Guldberg herfra gør udnyttelsen af atomkraft til et specielt vestligt anliggende. Fra den socialistiske verden foreligger der bl.a. tilbud om i givet fald også at tage højaktivt affald med tilbage.

Det rimelige ville være, at en sådan demokratisk kontrol byggede på nationalisering af atomkraften som før sagt. Under alle omstændigheder burde den gøres til led i en samlet energipolitik under ledelse af en national energistyrelse også omfattende valgte repræsentanter for befolkningen, dens organisationer og kritisk sagkundskab, som er uafhængig af monopolerne. På ethvert værk må der findes demokratiske sikkerhedsudvalg valgt efter tilsvarende principper.

En sådan ny demokratisk struktur ville undgå de urimeligheder, som forslaget til sidesættelse af garantier i bestående lovgivning medfører, og som berettiget har vakt kritik.

Demokratisk kontrol forudsætter en vågen og oplyst offentlig mening. Derfor er gennemførelsen af en bred oplysningskampagne også en forudsætning for lovgivning på området. Derfor afviser vi bestemt det konservative forslag om uden videre at tilside sætte hensynet til den offentlige mening; det forekommer mig også i den foreliggende situation at være ganske udfordrende i sit hovmod.

Vi er enige i, at mulighederne for at gribe til folkeafstemning under den videre udvikling må holdes åbne, men understreger samtidig betydningen af, hvilket spørgsmål det er, som i givet fald sættes til afstemning. Vi mener, at forslagene må sendes til en meget gennemgribende udvalgsbehandling, og det ville være ønskeligt, om der ud af den kom et grundlag for en samlet energipolitik og egnede former for en virkelig demokratisk kontrol. Det vil også være afgørende for vores videre stillingtagen.

Til sidste blot den bemærkning: hvorfor i alverden hører dette lovforslag under undervisningsministeren? Jeg synes, hun må have travlt nok med skolebørnene og med studie-støtten og alt det dér. Jeg tror, at atomspørgsmålet er vokset lidt fra den, jeg vil ikke sige børnehaven, men så i hvert fald undervisningsinstitution.

Jes Schmidt (CD):

Så mærkeligt det lyder: jeg kunne have tilsluttet mig de første og de sidste udtalelser, hr. Ib Nørlund fremkom med, fordi jeg synes, de var saglige.

Striden står jo i dag ikke specielt om det teknisk mulige og den tekniske styring af kernekraften. Striden står hovedsagelig om de miljøproblemer, som er forbundet med oprettelse af disse værker især i den vestlige verden.

I Østlandene, de såkaldte socialistiske lande, er sagen jo mere enkel. Dér afgøres kernekraftproblemet efter den dér herskende praksis. Dér er der ingen demonstrationer, og der er heller ikke tale om nogen folkeafstemning eller sådan noget og heller ikke om besættelse af byggegrunde for atomkraftværker, som vi oplever det i disse dage bl. a. ved den tysk-franske grænse nede ved Kaiserstuhl. Det er jo det mest omfattende, vi har oplevet i de sidste måneder. Disse demonstrationer viser, hvor stærke følelser der bliver investeret i denne sag.

Jeg skal her ganske kort præcisere CD-gruppens opfattelse. Den går ud på, at vi, hvad angår de to foreliggende forslag, ser positivt på dem.

CD-gruppens opfattelse er, at man her i landet nu bør tage skridt til at sikre energi-produktionen for de sidste 25 år af vort århundrede og for den kommende generation. CD mener, at på elkraftens område er tids-